
Работа с опасни химични вещества – рискове и превенция

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ОПАСНИ ХИМИКАЛИ

- Работещите от различни икономически дейности, както в България, така и в европейските държави са изложени на опасни химични вещества и смеси.**
- Сектори с високо равнище на разпространение на опасни химикали са: производството на химични продукти, селското стопанство, материалното производство, строителството.**
- Опасни химични вещества и смеси се употребяват и в много други сектори - например лечебни заведения, търговия с храни, детски заведения.**

Социална значимост

Опасните химични вещества и смеси могат да доведат до:

- тежки и дълготрайни здравословни проблеми;
- рискове за безопасността, напр. пожар, експлозия
- увреждания на здравето.

Недостатъчната осведоменост и подценяването на рисковете може да доведе до:

- значителни разходи за **работодатели** (разходи за подобряване условията на труд, осигуряване на места за трудоустрояване, загуби от неизработена продукция поради временна неработоспособност, съдебни искиове за трайно намалена работоспособност);
- загуби за **работещи** (болки и страдания, понижени доходи от продължителна временна неработоспособност);
- загуби за **държава** (разходи за заплащане на временна неработоспособност, за профилактика и рехабилитация)

За прилагането на законодателството по безопасност и здраве на работното място при работа с опасни химикали, да се използват данните от Регламент 1907 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали, особено нова информация за:

- физични, физикохимични, химични или токсикологични свойства,
- безопасна дейност, включваща химични агенти (употреба, производство, обработка и съхранение на химикали),
- мерки за премахване или намаляване на рисковете, посочени в информационния лист за безопасност и в сценариите на експозиция за много химикали.

ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСКА НА РАБОТНОТО МЯСТО

КЛЮЧОВИ ФАКТОРИ ЗА СЪЗДАВАНЕТО НА КУЛТУРА НА ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСКА НА РАБОТНОТО МЯСТО :

- познаване на законодателство в областта на опасните химични вещества и смеси;
- оценка на риска - съществено значение за ефективната превенция;
- въвеждане на превантивни и защитни мерки въз основа на оценката на риска, вкл. за работещи, които се нуждаят от специална закрила (непълнолетни лица, бременни работнички и работнички родилки или кърмачки, лица с трайно намалена работоспособност);
- информираност на работниците и служителите (опасностите, на които са изложени, резултатите от оценка на риска, предприетите мерки за защита);
- обучение на всички нива.

ОЦЕНКА НА РИСКА

Ключови моменти при оценяването на риска:

- класифицирането на химичното вещество или смес в един/една или повече класове и категории на опасност;
- пътят на експозиция;
- честотата на експозиция;
- условията на работа с опасни химични агенти, както и тяхното количество;
- граничните стойности на химичните агенти във въздуха на работното място;
- едновременно определяне на няколко опасни химични агенти с едноросочно действие;

КОГА И КАК СЕ ПРЕДОСТАВЯ ИЛБ?

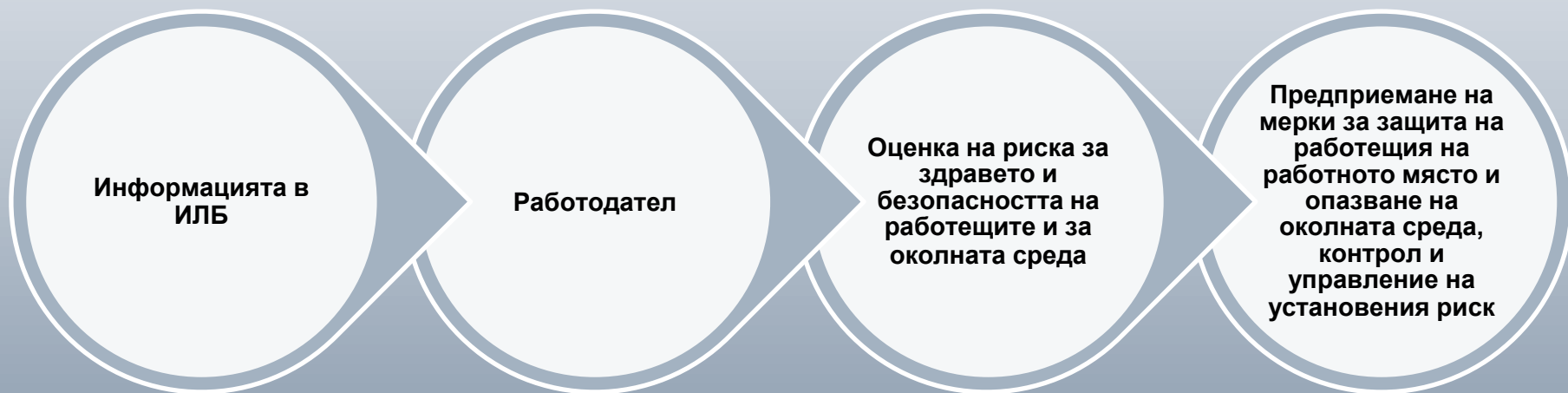
- ▶ **Информационният лист за безопасност се предоставя безплатно на хартиен носител или по електронен път не по-късно от датата на първата доставка на веществото или сместа.**
- ▶ **Информационният лист за безопасност се предоставя на официалния език на държавата-членка, където веществото или сместа са пуснати на пазара, освен ако въпросната държава-членка не разпорежи друго.**

**В Р България ИЛБ се предоставя на български език
(чл. 31, параграф 5 от REACH)**

ЗАЩО Е НЕОБХОДИМ ИЛБ?

Осигуряване защита на здравето и безопасността на работещите и опазване на околната среда

МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

- ❑ Промяна на производствения процес
- ❑ Пълно или частично заместване на опасни вещества
- ❑ Автоматизиране и/или херметизиране и затваряне на процеса
- ❑ Локална аспирация
- ❑ Подходяща общообменна вентилация
- ❑ Организация на труда
- ❑ Безопасно складиране
- ❑ Лични предпазни средства (ЛПС)
- ❑ Мерки за действия при аварии
- ❑ Превенция и защита от пожар и експлозии

Основни принципи за превенция са:

1. Премахване (предотвратяване) на възможната опасност чрез замяна на процеса или продукта
2. Замяна с други, неносещи риск или имащи по-ниска степен на риск
3. Осигуряване здравно наблюдение и прилагане на предпазни и защитни мерки

При замяна на дадено ОХВ с по-малко опасно е необходимо да е събрана следната информация за новото вещество:

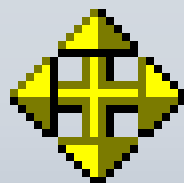

- Състав
- Начин на контакт
- Рискове
- Данни за степента на риска
- Химични реакции
- Информация за необходимостта от използване на ЛПС

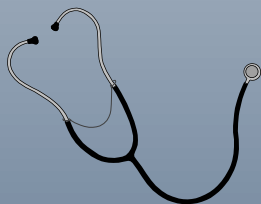
Механизирани и автоматизирани

Периодичен
контрол

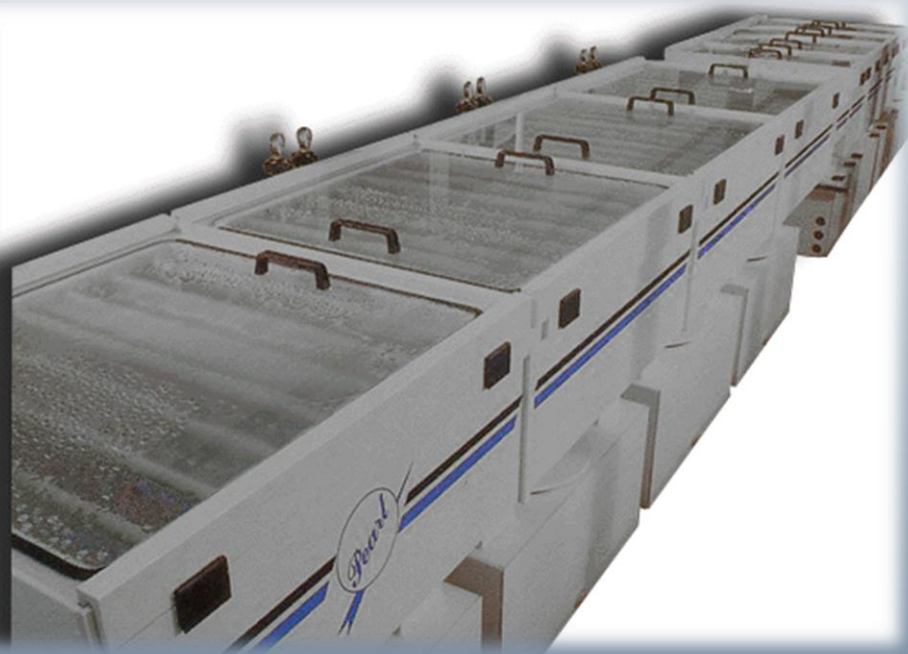

Затворена
система

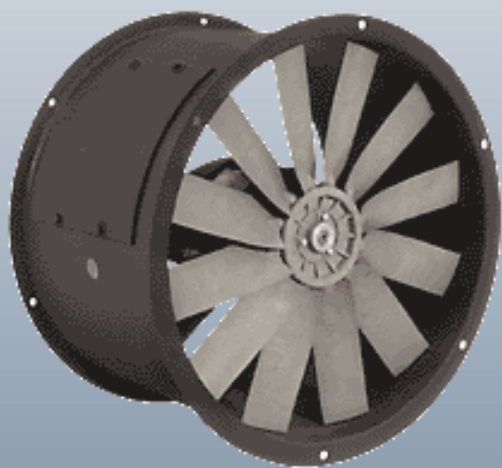
Автоматични газоанализаторни и
газосигнализаторни системи, свързани с
аварийна вентилация

Всички процеси, свързани с получаване, употреба, съхранение и транспортиране на ОХВ се извършват в херметизирано оборудване

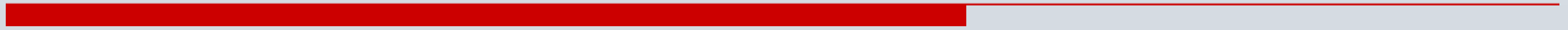
Общообменни вентилационни съоръжения

При производство и употреба на ОХВ

- Замяна на ОХВ
- Затворена система
- Колективни средства за защита
- ЛПС

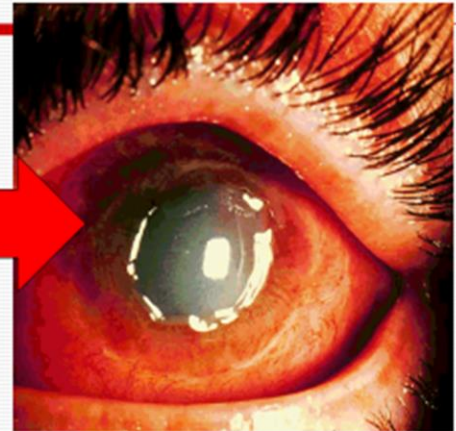
Това!

Това!

**Или
това!**

Принципът СТОП

- Работодателите трябва да въведат ефективни превантивни и защитни мерки
- Опасните вещества и процеси трябва да се елиминират напълно от работните места (напр. разработване на нови работни процеси)
- Ако не е възможно елиминиране, рисковете трябва да се управляват според йерархията на превантивните мерки — принципът СТОП

Сигурност (безопасни или по-малко опасни алтернативи)

Технологични мерки (напр. затворена система, локална смукателна вентилация)

Организационни мерки (напр. ограничаване на броя на изложените на въздействие работници или на продължителността на експозицията)

Персонална защита (използване на ЛПС)

Благодаря Ви за вниманието!